

WERKBOEK NIVEAU 4

# Kennis Bedrijfseconomie

MBO

**BV IN BALANS**

FINANCIËLE  
BEROEPEN



EDWARD VAN BALEN  
PIETER MIJNSTER

ThiemeMeulenhoff

## Voorwoord

Het middelbaar beroepsonderwijs verandert voortdurend onder invloed van maatschappelijke ontwikkelingen en in het bijzonder door de eisen die de beroepspraktijk aan de opleidingen stelt.

Met het verschijnen van het nieuwe kwalificatiedossier 2015 introduceert ThiemeMeulenhoff de volledig herziene methode BV in Balans.

De herziene methode sluit, binnen de kaders van dit kwalificatiedossier, aan op de toetsmatrijzen van de SPL.

Drie belangrijke kenmerken van BV in Balans zijn:

- Dé methode voor ondersteunend leren of u nu klassikaal met de studenten aan de slag wilt of de studenten meer zelfstandig wilt laten werken.
- Sterk didactisch concept. De methode houdt rekening met de verschillende leerstijlen van studenten en verschillende onderwijsstijlen van docenten.
- Grote verscheidenheid aan leermiddelen. De theorieboeken en de werkboeken bieden een groot scala aan materiaal voor de studenten om mee te oefenen.

De hoofdstukken van het werkboek kennen de volgende structuur.

- Start met een oriëntatie op het onderwerp waarbij de student uitgedaagd wordt voorkennis te activeren of actief op zoek te gaan naar inhoud.
- Het kennisdeel zorgt ervoor dat de student de theorie doorneemt en de feiten, begrippen en verbanden in de leerstof leert.
- Met de routineopgaven gaat de student aan de slag met het oefenen van vaardigheden op het basisniveau.
- De praktijktaken lijken, door de context waarin ze zijn geplaatst, meer op echte problemen die de student moet oplossen, waarbij kennis en routinematig handelen onmisbaar zijn.
- De integrale casus zet de student nogmaals aan het werk met alle leerstof uit het hoofdstuk. Deze casus kan aangemerkt worden als een miniproef over het hoofdstuk.
- Met de gesloten vragen Test je kennis en inzicht kan de student controleren of hij de begrippen en verbanden in voldoende mate kent. Test je kennis en inzicht kan uiteraard ook als instapper worden gebruikt wanneer met dit hoofdstuk wordt begonnen.
- Voor persoonlijke ontwikkeling blikt de student altijd terug op het proces met de reflectievragen aan het eind van het hoofdstuk.
- Als hulpmiddel bij de planning is het werkboek voorzien van een tijdsaanduiding per onderdeel. De vermelde tijdseenheid is haalbaar voor de gemiddelde student die serieus met zijn werk aan de slag gaat. De tijdsaanduiding is zeker niet bedoeld om de student uit te dagen om het werk binnen deze tijd af te ronden.
- Achter in het werkboek vindt de student de eindantwoorden waarmee hij kan controleren of hij de vragen uit de diverse opdrachten juist heeft.

De serie BV in Balans is met de grootste zorg ontwikkeld. Wij hopen dat u met plezier werkt met BV in Balans.

Meer informatie over BV in Balans vindt u op onze methodesite:

[www.bvinbalans.nl](http://www.bvinbalans.nl).

Wanneer u vragen of suggesties heeft, dan kunt u contact met ons opnemen.

*De auteurs en uitgever*

# Inhoudsopgave

- 1 Vermogensbehoefte 5**
  - Aan de slag met 'Vermogensbehoefte' 5
  - Oriëntatie en Kennis 6
  - Routine 14
  - Praktijk 31
  - Integrale casus 41
  - Reflecteer op je werkzaamheden 48
  - Test je kennis en inzicht 49
  
- 2 Liquiditeit en solvabiliteit 53**
  - Aan de slag met 'Liquiditeit en solvabiliteit' 53
  - Oriëntatie en Kennis 54
  - Routine 63
  - Praktijk 81
  - Integrale casus 91
  - Reflecteer op je werkzaamheden 100
  - Test je kennis en inzicht 101
  
- 3 Rentabiliteit 103**
  - Aan de slag met 'Rentabiliteit' 103
  - Oriëntatie en Kennis 104
  - Routine 112
  - Praktijk 133
  - Integrale casus 140
  - Reflecteer op je werkzaamheden 145
  - Test je kennis en inzicht 146
  
- 4 Variabele-kostencalculatie 149**
  - Aan de slag met 'Variabele-kostencalculatie' 149
  - Oriëntatie en Kennis 150
  - Routine 157
  - Praktijk 169
  - Integrale casus 179
  - Reflecteer op je werkzaamheden 190
  - Test je kennis en inzicht 191
  
- 5 Analyse van de jaarrekening 195**
  - Aan de slag met 'Analyse van de jaarrekening' 195
  - Oriëntatie en Kennis 196
  - Routine 205
  - Praktijk 218
  - Integrale casus 223
  - Reflecteer op je werkzaamheden 233
  - Test je kennis en inzicht 234
  
- Eindantwoorden 237**

# 1 Aan de slag met 'Vermogensbehoefte'



- 1.1 Ondernemersbeslissingen
- 1.2 Rentabiliteit van een project
- 1.3 Vermogensbehoefte van de industriële onderneming, de dienstverlenende onderneming en de handelsonderneming
- 1.4 De vermogensbehoefte van de vlottende activa
- 1.5 Verbeteren van diversiteit
- 1.6 De vermogensbehoefte van vaste activa
- 1.7 Financiering

Leerdoelen	
Na dit hoofdstuk	
ken je	de begrippen die met vermogensbehoefte hebben te maken
kun je	de voorraadkern en debiteurenkern bepalen
	oorzaken voor diversiteit aangeven
	de activiteitskengetallen van de voorraad berekenen
	de activiteitskengetallen van debiteuren berekenen
	de eigenschappen van een ideaalcomplex beschrijven
	vormen van financiering met langdurig tijdelijk vermogen beschrijven
	vormen van financiering met kortstondig tijdelijk vermogen beschrijven
	de bronnen van financiering splitsen in externe, interne en intrinsieke financiering
	het verschil tussen totale en partiële financiering aangeven
	het verschil tussen gelijktijdige en volgtijdelijke aanschaf aangeven



90 min

# Oriëntatie en Kennis



Geef antwoord op de oriëntatie- en kennisvragen van dit hoofdstuk. Twijfel je over de juistheid, lees dan de tekst van de theorie nog eens goed door.



## 1.1 Ondernemersbeslissingen



## 1.2 Rentabiliteit van een project



## 1.3 Vermogensbehoefte van de industriële onderneming, de dienstverlenende onderneming en de handelsonderneming

1 Vul de lege cellen van de tabel in.

Begrip	Omschrijving
Operationele cashflow	
	Totaal aan vermogen dat nodig is om investeringen te financieren
Permanent vermogen	
	Deel van de vermogensmarkt waarop vermogen wordt verhandeld waarvan de aflossingsperiode langer is dan één jaar

2 Maak de juiste cijfer-lettercombinaties en noteer die op de invullijn.

1	Hypothecaire lening	A	Laagste waarde van de voorraad gedurende een jaar
2	Vermogensmarkt	B	Bezittingen die meer dan één productieproces kunnen worden gebruikt
3	Vaste activa	C	Markt waar vragers en aanbieders van vermogen met elkaar handelen
4	Voorraadkern	D	Bedrag dat credit (schuld) op de balans staat voor toekomstige verplichtingen voor bijvoorbeeld groot onderhoud of verliezen op debiteuren
5	Voorzieningen	E	Langlopende schuld met onroerend goed als onderpand

- 3 Wat is de operationele cashflow?
- winst na belasting minus de afschrijvingen
  - winst vóór belastingen plus de afschrijvingen
  - winst na belastingen plus de afschrijvingen
  - winst vóór belastingen minus de afschrijvingen
- 4 Wat is de gemiddelde boekhoudkundige rentabiliteit?
- gemiddelde cashflow per jaar / gemiddeld geïnvesteerd vermogen
  - gemiddelde cashflow per jaar / aanschafprijs minus de restwaarde
  - gemiddelde winst per jaar / gemiddeld geïnvesteerd vermogen
  - gemiddelde winst per jaar / aanschafprijs minus de restwaarde
- 5 Uitspraak 1: De brutowinstmarge is het verschil tussen de verkoopprijs en de inkoopprijs.  
Uitspraak 2: Debiteuren zijn verstrekt leverancierskrediet.  
Omcirkel het juiste antwoord.
- Beide uitspraken zijn juist.
  - Beide uitspraken zijn onjuist.
  - Uitspraak 1 is juist, uitspraak 2 is onjuist.
  - Uitspraak 2 is juist, uitspraak 1 is onjuist.

## 1.4

**De vermogensbehoefte van de vlottende activa**

## 1.5

**Verbeteren van diversiteit**

- 6 Uitspraak 1: De gemiddelde kredietduur is het gemiddeld aantal dagen dat van leveranciers krediet is ontvangen.  
Uitspraak 2: Crediteuren zijn ontvangen leverancierskrediet.  
Omcirkel het juiste antwoord.
- Beide uitspraken zijn juist.
  - Beide uitspraken zijn onjuist.
  - Uitspraak 1 is juist, uitspraak 2 is onjuist.
  - Uitspraak 2 is juist, uitspraak 1 is onjuist.
- 7 Vul de lege cellen van de tabel in.

Begrip	Omschrijving
Gemiddeld crediteurensaldo	
	Gemiddelde stand van het uitstaande debiteurenbedrag gedurende een jaar
Gemiddelde kredietduur	
	Aantal maanden dat het duurt om de gemiddelde voorraad te verkopen

- 8 Wat is geen activiteitskengetal voor de voorraad?
- a de gemiddelde voorraad
  - b de omzetsnelheid van de voorraad
  - c de inkoopwaarde
  - d de gemiddelde opslagduur
- 9 Uitspraak 1: De inkopen bepaal je met de inkoopwaarde en de verandering van de voorraad.  
Uitspraak 2: De inkoopwaarde bestaat uit de inkopen minus de voorraad.  
Omcirkel het juiste antwoord.
- a Beide uitspraken zijn juist.
  - b Beide uitspraken zijn onjuist.
  - c Uitspraak 1 is juist, uitspraak 2 is onjuist.
  - d Uitspraak 2 is juist, uitspraak 1 is onjuist.
- 10 Kies het juiste alternatief.
- a Als de omzet gelijk blijft en de omzetsnelheid van de voorraad stijgt, dan *daalt / stijgt* de opslagduur.
  - b Als de kredietlimiet gelijk blijft en het opgenomen krediet daalt, dan *daalt / stijgt* de kredietruimte.
  - c Als de gemiddelde kredietduur van crediteuren stijgt, nemen de schulden *toe / af*.
  - d Als de inkopen groter zijn dan de inkoopwaarde, dan neemt de voorraad *toe / af*.
  - e Als de omzet op rekening stijgt en de omzet daalt, dan *stijgen / dalen* de contante verkopen.

1.6

**De vermogensbehoefte van vaste activa**

1.7

**Financiering**

- 11 Uitspraak 1: Bij de opbouw van een ideaalcomplex kan zowel gelijktijdige als volgtijdige aanschaf plaatsvinden.  
Uitspraak 2: Bij interne financiering verminder je de behoefte aan extra vermogen door beter gebruik te maken van het aanwezige vermogen.  
Omcirkel het juiste antwoord.
- a Beide uitspraken zijn juist.
  - b Beide uitspraken zijn onjuist.
  - c Uitspraak 1 is juist, uitspraak 2 is onjuist.
  - d Uitspraak 2 is juist, uitspraak 1 is onjuist.

12 Maak de juiste cijfer-lettercombinaties en noteer die op de invullijn.

1	Debiteurenkern	A	Maximumbedrag dat een onderneming via een rekening-courantkrediet mag opnemen
2	Geldmarkt	B	Vermogen waarvan de beloning afhangt van de bedrijfsresultaten
3	Ideaalcomplex	C	Deel van de vermogensmarkt waarop vermogen wordt verhandeld waarvan de aflossingsperiode korter is dan één jaar
4	Kredietlimiet	D	Laagste waarde van de debiteuren gedurende een jaar
5	Risicozoekend vermogen	E	Machinepark waarvan de afschrijvingen en vrijgekomen restwaarde voldoende zijn om de vervangingsinvesteringen te doen

- 13 Uitspraak 1: Leasing kan door operational lease en financial lease.  
 Uitspraak 2: Partiële financiering is een onderdeel van totale financiering.  
 Omcirkel het juiste antwoord.
- a Beide uitspraken zijn juist.
  - b Beide uitspraken zijn onjuist.
  - c Uitspraak 1 is juist, uitspraak 2 is onjuist.
  - d Uitspraak 2 is juist, uitspraak 1 is onjuist.

### Samenvatting hoofdstuk 'Vermogensbehoefte'

14 Maak de samenvatting af. Maak daarvoor gebruik van de volgende woorden.

afschrijvingen - afschrijvingsbedragen - algemene reserve - de verkoop op rekening - debiteuren - debiteurenkern - externe - externe - factoring - factoring - geldmarkt - gemiddeld geïnvesteerd vermogen - gemiddelde boekhoudkundige rentabiliteit - gemiddelde debiteurenbedrag - gemiddelde debiteurenbedragen - gemiddelde kredietduur - gemiddelde voorraad - gemiddelde voorraad - gemiddelde voorraad - gemiddelde winst per jaar - gemiddelden - inkoopwaarde van de omzet - intensieve - Interne - kapitaalmarkt - kapitaalmarkt - kleine - korter - kortstondig - kortstondig tijdelijk - kortstondig tijdelijk - kredietlimiet - kredietruimte - langdurig - langdurig tijdelijk - langdurige - later - minimale - na belasting - omzetsnelheid van de voorraad - omzetsnelheid van de voorraad - op rekening - operationele cashflow - opslagduur - opslagduur van de voorraad - partiële - permanente - permanente - rekening-courantkrediet - reserveren van winst - restwaarde - restwaarde - risicomijdend - risicozoekend - ruimte, rente en risico - sale-and-leaseback - som van alle restwaarden - som van de aanschafprijzen - stijgt - totale - totale - uitgave - uitgaven - verkorten - vermogen - vermogens - vermogensbehoefte - vermogensbehoefte - verschil - verschillende - versleten - voorraad - voorraden - voorzieningen - vreemd - winstgevendheid





*Streep de gebruikte woorden door zodat je eenvoudig kunt zien welke woorden je (nog) niet hebt gebruikt.*

Ieder bedrijf moet bij een nieuw project investeren in vaste activa en vlottende activa zoals \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_ en liquide middelen. Dit leidt tot een extra \_\_\_\_\_ behoefte.

Bij \_\_\_\_\_ financiering gaat de onderneming naar de vermogensmarkt toe. Dat kan zowel om \_\_\_\_\_ als om tijdelijke financiering zijn. De keuze tussen eigen en \_\_\_\_\_ vermogen hangt onder andere af van het schuldpercentage (de verhouding vreemd vermogen/ \_\_\_\_\_ vermogen). Bij een uitbreiding van het tijdelijke vermogen kiest de onderneming tussen \_\_\_\_\_ tijdelijk en \_\_\_\_\_ tijdelijk. \_\_\_\_\_

financiering kan de onderneming vinden door winsten te reserveren.

Vermogen vrijmaken door de vermogensbehoefte beter te spreiden is

\_\_\_\_\_ financiering.

Bij een project doet een onderneming een \_\_\_\_\_ voor investeringen aan het begin en ze krijgt aan het einde de \_\_\_\_\_ weer terug. Het

\_\_\_\_\_ tussen inkomsten en uitgaven is de

\_\_\_\_\_ . Daarbij zijn afschrijvingen wel kosten,

maar geen \_\_\_\_\_. De operationele cashflow bestaat uit de winst

\_\_\_\_\_ plus de \_\_\_\_\_ .

De GBR, dat staat voor

\_\_\_\_\_ ,  
geeft inzicht in de \_\_\_\_\_ van een investering. De GBR is

de gemiddelde winst per jaar gedeeld door het \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ over de gehele looptijd.

Bij de handelsonderneming bestaat er een \_\_\_\_\_

vermogensbehoefte voor terrein en gebouwen en een \_\_\_\_\_

vermogensbehoefte voor transportmiddelen.

Bij een schommelende afzet kan een te \_\_\_\_\_ voorraad ertoe leiden dat klanten moeten worden teleurgesteld. Een te grote voorraad zorgt weer voor hoge kosten voor \_\_\_\_\_.

Activiteitskengetallen van de voorraad zijn de \_\_\_\_\_, de \_\_\_\_\_ en de \_\_\_\_\_. De \_\_\_\_\_ in een jaar is het gemiddelde van de vier gemiddelden van de kwartalen. De omzetsnelheid van de voorraad bereken je door de inkoopwaarde van de omzet te delen door de gemiddelde voorraad. De gemiddelde opslagduur is 360 dagen gedeeld door de \_\_\_\_\_.

De rekening debiteuren neemt toe als de omzet \_\_\_\_\_ en als de debiteuren \_\_\_\_\_ gaan betalen. Het gemiddelde debiteurenbedrag van een jaar bereken je uit de \_\_\_\_\_ van de kwartalen. De gemiddelde kredietduur van debiteuren is het \_\_\_\_\_ gedeeld door \_\_\_\_\_ maal 360 dagen.

Voor de liquide middelen sluit de onderneming bij een bank een \_\_\_\_\_ af. Het maximumbedrag dat op die manier mag worden geleend, is de \_\_\_\_\_ of het kredietplafond. De \_\_\_\_\_ is het bedrag dat de onderneming nog kan opnemen. De voorraadkern en de \_\_\_\_\_ zijn altijd aanwezig. De \_\_\_\_\_ som van vlottende activa moet de onderneming met permanent en/of \_\_\_\_\_ vermogen financieren. Voor de vermogensbehoefte daarboven kun je kiezen tussen \_\_\_\_\_ vermogen of langdurig tijdelijk vermogen.

Door minder schommeling in de \_\_\_\_\_ kan de onderneming met de vermogensverschaffers betere afspraken maken. Een handelsonderneming kan proberen de \_\_\_\_\_ van de voorraad korter te maken door betere \_\_\_\_\_ planning. Het vrijkomende \_\_\_\_\_ kan worden gebruikt voor nieuwe activiteiten. Het \_\_\_\_\_ van de krediettermijn en het verminderen van de verkoop

\_\_\_\_\_ zorgt voor een lagere vermogensbehoefte van debiteuren. Met \_\_\_\_\_ draag je de debiteuren over aan een factormaatschappij. Crediteuren zijn een vorm van \_\_\_\_\_ vermogen. Het gemiddelde crediteurenbedrag bereken je uit de \_\_\_\_\_ per maand of per kwartaal. De \_\_\_\_\_ is het gemiddelde aantal dagen dat van leveranciers krediet is ontvangen.

Bij gelijktijdige aanschaf van duurzame productiemiddelen ontstaat een grote vermogensbehoefte aan het begin. Dat is de \_\_\_\_\_. Aan het einde van de economische gebruiksduur is dat de \_\_\_\_\_.

Bij volgtijdelijke aanschaf hebben de machines \_\_\_\_\_ leeftijden.

Bij een ideaalcomplex kan de afvlakking van de \_\_\_\_\_ niet beter. De \_\_\_\_\_ die vrijkomen plus de \_\_\_\_\_ van de afgestoten machine zijn ieder jaar dan precies voldoende om een \_\_\_\_\_ machine te vervangen.

Bij \_\_\_\_\_ verkoopt de onderneming haar duurzame productiemiddelen en leaset deze daarna weer.

De vermogensmarkt bestaat uit de \_\_\_\_\_ en de \_\_\_\_\_. Op de \_\_\_\_\_ gaat het om vermogen met een looptijd van langer dan één jaar en op de geldmarkt \_\_\_\_\_ dan één jaar. \_\_\_\_\_ financiering is nieuw vermogen via de vermogensmarkt aantrekken.

Een vorm van interne financiering is het \_\_\_\_\_. \_\_\_\_\_ vermogen aanvaardt onzekerheid over de beloning. De verschaffers van vreemd vermogen zijn \_\_\_\_\_. Bij \_\_\_\_\_ financiering trek je het vermogen voor elke bezitting afzonderlijk aan, zoals een hypothecaire lening bij onroerend goed en crediteuren voor financiering van de voorraden. Bij \_\_\_\_\_ financiering trekt de onderneming vermogen aan voor een groep bezittingen.

- 15 Noteer de drie begrippen die je niet hebt gebruikt bij het invullen van de samenvatting en geef een korte omschrijving van deze begrippen.

1

---

---

2

---

---

3

---

---

- 16 Lees 'De uitdaging' bij de inleiding van dit hoofdstuk.

a Noteer alle begrippen die voor jou nieuw of lastig zijn.

---

---

---

b Beschrijf de vaardigheden die je nog niet beheerst, maar die je wel nodig hebt voor het uitvoeren van deze 'De uitdaging'.

---

---

---

---

---



Controleer de uitwerkingen op de Oriëntatie- en Kennisvragen. Laat het steeds duidelijk zien als je antwoorden aanvult of onjuist hebt.



# Routine

315 min



Maak de onderstaande routineopgaven. Als je twijfelt hoe je de opgave moet uitwerken, sla dan de tekst in het theorieboek er nog eens op na of vraag extra uitleg aan je docent.

## 1.2 Opgave 1

### Gegeven

De onderneming Bijmans bv overweegt een investeringsproject met een eerste uitgave van € 90.000 aan het einde van het jaar 2017. Dit bedrag is nodig voor de aanschaf van een sorteerplatform van € 82.000 en € 8.000 voor voorraden en debiteuren. De vermoedelijke restwaarde aan het einde van 2021 is € 14.000 (€ 6.000 opbrengst machines en € 8.000 vrijkomend vermogen uit voorraden en debiteuren). Neem aan dat de cashflows aan het einde van een jaar beschikbaar komen.

De begrote resultatenrekening van dit project voor elk van de jaren 2018 t/m 2021 ziet er als volgt uit.

Omzet		€	124.000
Kosten (zonder afschrijving)	€	93.000	
Afschrijving (lineair)	€	19.000	
		€	112.000
Belastbare winst		€	12.000
Belasting 25%		€	3.000
Winst na belasting		€	9.000

### Gevraagd

a Bereken de cashflows voor de jaren 2018 t/m 2021.

2018: \_\_\_\_\_

2019: \_\_\_\_\_

2020: \_\_\_\_\_

2021: \_\_\_\_\_

b Bereken het gemiddeld geïnvesteerd vermogen.

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

- c Bepaal de gemiddelde winst na belasting per jaar.

---

---

---

- d Bereken de gemiddelde boekhoudkundige rentabiliteit.

---

---

---

**1.2****Opgave 2***Gegeven*

Bv Carolus overweegt haar activiteiten uit te breiden. De onderneming wil daarvoor investeren in een project met een looptijd van vijf jaar. De aanschafwaarde bedraagt € 680.000. De restwaarde aan het einde van de looptijd bedraagt € 80.000. Het project wordt in jaarlijks gelijke bedragen afgeschreven. Bv Carolus wenst een rentabiliteit op al haar investeringen van minimaal 12%.

Bv Carolus verwacht in de komende vijf jaren de volgende resultaten na belasting.

- Jaar 1 € 20.000 verlies
- Jaar 2 € 80.000 winst
- Jaar 3 € 140.000 winst
- Jaar 4 € 80.000 winst
- Jaar 5 € 20.000 winst

*Gevraagd*

- a Bereken de gemiddelde winst na belasting.

---

---

---

---

- b Bereken het gemiddeld geïnvesteerd vermogen.

---

---

- c Bereken de gemiddelde boekhoudkundige rentabiliteit.

---

---

---

d Wordt dit project uitgevoerd? Motiveer je antwoord.

---

---

---

**1.2 Opgave 3**

*Gegeven*

Onderneming Doallux bv wil investeren in project NIX. Zij eist een minimaal gemiddelde boekhoudkundige rentabiliteit van 25%.

Van het project NIX is het volgende bekend.

- Investeringsbedrag € 300.000
- Looptijd van het project vier jaar
- Restwaarde van het project € 140.000
- Jaarlijkse cashflow € 86.000

*Gevraagd*

a Bereken de gemiddelde boekhoudkundige rentabiliteit.

---

---

---

---

---

b Wordt het project uitgevoerd? Motiveer je antwoord.

---

---

---

**1.2 Opgave 4**

*Gegeven*

De onderneming Eccoda bv wil een investeringsproject beoordelen met behulp van de gemiddelde boekhoudkundige rentabiliteit. De verwachte looptijd van het project is vijf jaar. De aanschafwaarde bedraagt € 800.000. De restwaarde aan het einde van de looptijd bedraagt vermoedelijk € 200.000. Het project wordt in jaarlijks gelijke bedragen afgeschreven. De onderneming verwacht de volgende jaarlijkse winst na belasting.

- Jaar 1 € 50.000
- Jaar 2 € 100.000
- Jaar 3 € 150.000
- Jaar 4 € 100.000
- Jaar 5 € 300.000

In de winst van jaar 5 is de vermoedelijke restwaarde opgenomen. De bedrijfsleiding eist van nieuwe investeringsprojecten een gemiddelde boekhoudkundige rentabiliteit van 25%.

*Gevraagd*

Is het project acceptabel? Motiveer je antwoord.

---

---

---

---

---

---

---

**1.2****Opgave 5**

*Gegeven*

Van bv Fondex uit Zwaag is het volgende bekend.

- De omzet bedraagt € 2.500.000.
- De kosten (waarvan afschrijvingen € 240.000) bedragen € 1.560.000.
- De vennootschapsbelasting is 25%.

*Gevraagd*

Bereken de cashflow.

---

---

---

---

---

---

---

**1.2****Opgave 6**

Onderstaande activa van nv Gomax stonden als volgt op de balans.

- 1 januari 2018:
  - Gebouwen € 5.600.000
  - Machines € 8.150.000
  - Inventaris € 800.000
- 31 december 2018:
  - Gebouwen € 5.300.000
  - Machines € 7.800.000
  - Inventaris € 720.000



Verder is het volgende bekend.

- Er zijn geen activa gekocht of verkocht in 2018.
- De winst over 2018 bedraagt € 2.250.000.
- De te betalen vennootschapsbelasting over deze winst bedraagt € 542.000.
- Het geplaatste aandelenvermogen is € 12.000.000.
- Over 2018 wordt € 480.000 dividend uitgekeerd.
- De rest van de winst wordt aan de algemene reserve toegevoegd.

Gevraagd

- a Bereken de cashflow voor nv Gomax.

---



---



---



---



---



---

- b Is er sprake van interne financiering? Zo ja, voor welk bedrag?

---



---



---

**1.2 Opgave 7**

Gegeven

Horizon bv gaat een project uitvoeren met een looptijd van drie jaar. Het investeringsbedrag betreft een stripmachine met een aanschafprijs van € 38.000 en een restwaarde van € 11.000 na drie jaar.

De onderneming heeft de volgende verwachtingen.

	2018	2019	2020
afzet	18.000	20.000	16.000
verkoopprijs	€ 12	€ 12	€ 11
kosten (excl. Afschrijvingen) per stuk	€ 9	€ 9	€ 9

De stripmachine wordt lineair afgeschreven. De vennootschapsbelasting bedraagt 25%.

*Gevraagd*

- a Bereken voor Horizon bv de cashflow in 2018.

De omzet bedraagt: \_\_\_\_\_

De kosten bedragen: \_\_\_\_\_

De winst vóór belasting bedraagt: \_\_\_\_\_

De belasting bedraagt: \_\_\_\_\_

De winst na belasting bedraagt: \_\_\_\_\_

De afschrijving bedraagt: \_\_\_\_\_

De cashflow bedraagt: \_\_\_\_\_

- b Bereken de cashflow in 2019.

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

- c Bereken ook de cashflow in 2020.

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_

**1.4**

### Opgave 8

*Gegeven*

Handelsonderneming Introvert bv vervaardigt houdbare producten. Het magazijn is het gehele jaar door behoorlijk gevuld.

De voorraad die in 2018 wordt aangehouden vraagt naar de volgende vermogensbehoefte.

- 1e kwartaal 2018 € 228.000
- 2e kwartaal 2018 € 320.000
- 3e kwartaal 2018 € 180.000
- 4e kwartaal 2018 € 254.000

De inkoopwaarde van de verkopen bedraagt € 1.500.000.

*Gevraagd*

a Bepaal de grootste vermogensbehoefte van 2018.

---

---

b Bepaal de voorraadkern in 2018.

---

---

c Geef aan op welke manier in de vermogensbehoefte kan worden voorzien.

---

---

---

---

d Bepaal de gemiddelde voorraad.

---

---

---

e Bereken de gemiddelde voorraadduur.

---

---

---

---

**1.4 Opgave 9**

*Gegeven*

Handelsonderneming Jodolex bv verkoopt op rekening. In 2018 leidt dit tot de volgende vermogensbehoefte.

Debiteuren:

- Kwartaal 1 2018 € 658.000
- Kwartaal 2 2018 € 546.000
- Kwartaal 3 2018 € 458.000
- Kwartaal 4 2018 € 570.000

De verkopen op rekening bedragen € 5.400.000.

*Gevraagd*

- a Bepaal de debiteurenkern in 2018.

---

---

- b Bepaal het verschil tussen de kleinste en de grootste vermogensbehoefte in 2018.

---

---

- c Op welke manier kan in de vermogensbehoefte worden voorzien?

---

---

---

- d Bereken het gemiddelde debiteurenbedrag.

---

---

---

- e Bereken de gemiddelde krediettermijn.

---

---

---



Controleer tussentijds je antwoorden van de gemaakte routineopgaven. Corrigeer fouten met een rode pen. Zo weet je of je op de goede weg bent.

**1.4 Opgave 10**

**1.5 Gegeven**

Kortex bv verstrekt aan haar debiteuren 48 dagen krediet.  
Het gemiddelde debiteurensaldo in 2018 is € 240.000.  
Kortex bv wil vermogen vrijmaken voor andere doeleinden.

*Gevraagd*

- a Bereken de omzet op rekening in 2018 voor Kortex bv.

---

---

---

- b Met welk bedrag daalt het debiteurensaldo op de balans voor Kortex bv wanneer de krediettermijn 40 dagen wordt?

---

---

---

- c Met welk bedrag daalt de vermogensbehoefte?

---

---

---

- d Hoe heet deze vorm van financiering?

---

---

**1.4** Opgave 11

**1.5** Gegeven

Van onderneming Lomax bv heeft het crediteurensaldo in 2018 het volgende verloop.

- 1 januari: € 224.000
- 1 juli: € 476.000
- 31 december: € 364.000

Er is in 2018 voor € 2.700.000 ingekocht. Hiervan werd slechts 15% contant betaald.

*Gevraagd*

- a Bereken het gemiddeld crediteurensaldo over 2018 van Lomax bv.

---

---

---

---

- b Bereken de betaling aan crediteuren die Lomax bv in 2018 heeft verricht.

---

---

---

---